Trešdiena, 2021. gada 28. aprīlis

P9_TA(2021)0143

Augsnes aizsardzība

Eiropas Parlamenta 2021. gada 28. aprīļa rezolūcija par augsnes aizsardzību (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 191. pantu,

— ņemot vērā 2019. gada 12. decembra Eiropadomes secinājumus par klimata pārmaiņām,

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 23. oktobra secinājumus "Biodaudzveidība — nepieciešama steidzama rīcība",

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra Lēmumu Nr. 1386/2013/ES par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" ([1]) (7. VRP) un tajā izklāstīto redzējumu laikposmam līdz 2050. gadam,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvu 2003/35/EK, ar ko paredz sabiedrības līdzdalību dažu ar vidi saistītu plānu un programmu izstrādē ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvu 2004/35/EK par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atlīdzināšanu ([3]),

— ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko izveido pamatnostādnes augsnes aizsardzībai un groza Direktīvu 2004/35/EK (COM(2006)0232),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvu 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā ([5]),

— ņemot vērā Padomes 1986. gada 12. jūnija Direktīvu 86/278/EEK par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas ([6]),

— ņemot vērā Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīvu 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti ([7]) ("Nitrātu direktīva"),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvu 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai ([8]), un tās turpmākos grozījumus,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 14. decembra Direktīvu (ES) 2016/2284 par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu ([9]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 17. maija Regulu (ES) 2017/852 par dzīvsudrabu un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1102/2008 ([10]),

([1]) OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.
([2]) OV L 156, 25.6.2003., 17. lpp.
([3]) OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.
([4]) OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.
([5]) OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.
([6]) OV L 181, 4.7.1986., 6. lpp.
([7]) OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.
([8]) OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.
([9]) OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.
([10]) OV L 137, 24.5.2017., 1. lpp.

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Regulu (ES) 2018/841 par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam ([11]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1307/2013, ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 ([12]),

— ņemot vērā Komisijas politikas pamatnostādnes 2019.–2024. gadam, jo īpaši nulles piesārņojuma stratēģiju Eiropai,

— ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013 (COM(2018)0392),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (8. vides rīcības programma — VRP) (COM(2020)0652),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu" (COM(2020)0380),

— ņemot vērā ziņojumu "Pasaules augsnes stāvoklis", ko 2015. gadā publicēja Augsnes starpvaldību padome (*ITPS*), Globālā partnerība augsnes jomā (*GSP*) un Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (*FAO*),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "Stratēģija "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā" (COM(2020)0381),

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 13. februāra ziņojumu "Augsnes aizsardzības tematiskās stratēģijas īstenošana un pašreizējie pasākumi" (COM(2012)0046),

— ņemot vērā Komisijas 2011. gada 20. septembra paziņojumu "Ceļvedis par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā" (COM(2011)0571),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. marta paziņojumu "Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu" (COM(2020)0098),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra paziņojumu "Ilgtspēju sekmējoša ķimikāliju stratēģija. Ceļā uz vidi, kas brīva no toksikantiem" (COM(2020)0667),

— ņemot vērā Komisijas 2002. gada 16. aprīļa paziņojumu "Tematiskā stratēģiju augsnes aizsardzībai" (COM(2002)0179),

— ņemot vērā Komisijas dienestu 2012. gada 12. aprīļa darba dokumentu "Pamatnostādnes par labāko praksi, kā ierobežot, samazināt vai kompensēt augsnes noslēgšanu" (SWD(2012)0101),

— ņemot vērā 2003. gada 19. novembra rezolūciju par Komisijas paziņojumu par "Tematisko stratēģiju augsnes aizsardzībai" ([13]),

([11]) OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.
([12]) OV L 347, 20.12.2013.
([13]) OV C 87 E, 7.4.2004., 395. lpp.

— ņemot vērā 2007. gada 13. novembra rezolūciju par tematisko stratēģiju augsnes aizsardzībai ([14]),

— ņemot vērā 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesiju (COP15) ([15]),

— ņemot vērā 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ([16]),

— ņemot vērā 2019. gada 16. janvāra rezolūciju par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru ([17]),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par ilgtspēju sekmējošu stratēģiju attiecībā uz ķimikālijām ([18]),

— ņemot vērā 2021. gada 10. februāra rezolūciju par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu ([19]),

— ņemot vērā 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas zaļo kursu ([20]),

— ņemot vērā 2007. gada 13. novembra rezolūciju par tematisko stratēģiju augsnes aizsardzībai ([21]),

— ņemot vērā Reģionu komitejas 2013. gada 19. janvāra atzinumu "Augsnes aizsardzības tematiskās stratēģijas īstenošana" ([22]),

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai — "Tematiskā stratēģija augsnes aizsardzībai" (COM(2002)0179) ([23]),

— ņemot vērā Reģionu komitejas 2021. gada 5. februāra atzinumu par agroekoloģiju (CDR 3137/2020),

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 33/2018 "Cīņa pret pārtuksnešošanos Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas aktīvāk",

— ņemot vērā ES ūdens resursu jomas tiesību aktu ES atbilstības pārbaudi (SWD(2019)0439),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), jo īpaši 15. mērķi, proti, aizsargāt, atjaunot un veicināt sauszemes ekosistēmu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgi apsaimniekot mežus, cīnīties pret pārtuksnešošanos, apturēt un novērst zemes degradāciju un apturēt bioloģiskās daudzveidības zudumu,

— ņemot vērā jauno Leipcigas hartu par pilsētu pārveidojošo spēku vispārējas labklājības labā, ko 2020. gada 30. novembrī pieņēma neformālā ministru sanāksmē par pilsētu jautājumiem,

— ņemot vērā nolīgumu, ko pieņēma ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijā (*CO P21*) Parīzē, 2015. gada 12. decembrī (Parīzes nolīgums),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par cīņu pret pārtuksnešošanos (*UNCCD*),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (*UNCBD*),

---

([14]) OV C 282 E, 6.11.2008., 138. lpp.
([15]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0015.
([16]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.
([17]) OV C 411, 27.11.2020., 48. lpp.
([18]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0201.
([19]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0040.
([20]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0005.
([21]) OV C 282 E, 6.11.2008., 138. lpp.
([22]) OV C 17, 19.1.2013., 37. lpp.
([23]) OV C 61, 14.3.2003., 49. lpp.

— ņemot vērā novērtējuma ziņojumu par augsnes degradāciju un zemes atjaunošanu, kuru 2018. gada 23. martā publicēja Starpvaldību zinātnes un politikas platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*),

— ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras (EVA) 2019. gada 4. decembra ziņojumu "Vide Eiropā — Stāvoklis un perspektīvas 2020" (*SOER 2020*),

— ņemot vērā Komisijas un Kopīgā pētniecības centra 2012. gadā publicēto ziņojumu "Augsnes stāvoklis Eiropā — *JRC* ieguldījums Eiropas Vides aģentūras ziņojumā par vides stāvokli un prognozēm (*SOER 2010*)",

— ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) īpašo ziņojumu par klimata pārmaiņām un zemi, kas publicēts 2019. gada 8. augustā,

— ņemot vērā ANO Katastrofu riska mazināšanas biroja (*UNDRR*) 2018. gada ziņojumu "Ekonomiskie zaudējumi, nabadzība un katastrofas: 1998–2017",

— ņemot vērā jautājumus Padomei un Komisijai par augsnes aizsardzību (O-000024/2021 – B9-0011/2021 un O-000023/2021 – B9-0010/2021),

— ņemot vērā Reglamenta 136. panta 5. punktu un 132. panta 2. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā augsne ir ļoti būtiska, komplicēta, daudzfunkcionāla un dzīva ekosistēma ar ārkārtīgi lielu ekoloģisku un sociālekonomisku nozīmi, kura pilda daudzas pamatfunkcijas un nodrošina cilvēku eksistencei un ekosistēmu izdzīvošanai vitāli svarīgus pakalpojumus, lai pašreizējās un nākamās paaudzes varētu apmierināt savas vajadzības;

B. tā kā Zemes augsnes ir lielākā sauszemes oglekļa krātuve un satur aptuveni 2 500 gigatonnu oglekļa (1 gigatonna = 1 miljards tonnu) salīdzinājumā ar 800 gigatonnām atmosfērā un 560 gigatonnām augos un dzīvniekos; tā kā veselīga augsne ir būtiski svarīga klimata pārmaiņu mazināšanai, jo katru gadu piesaista aptuveni 25 % no oglekļa ekvivalenta, ko emitē fosilo kurināmo izmantošana pasaulē; tā kā pasaules kultivētās augsnes ir zaudējušas 50–70 % no sava sākotnējā oglekļa uzkrājuma ([24]);

C. tā kā Eiropā ir apzināti vairāk nekā 320 nozīmīgi augsnes veidi ar milzīgām fiziskajām, ķīmiskajām un bioloģiskajām variācijām katrā no tiem;

D. tā kā augsne ir kardināli svarīga dzīvotne un genofonds, jo tajā mājo 25 % no pasaules bioloģiskās daudzveidības, tā nodrošina ekosistēmu pamatpakalpojumus vietējām kopienām un globālā kontekstā — nodrošina ar pārtiku, izejvielām, pilda klimata regulēšanas funkciju ar oglekļa sekvestrēšanas palīdzību, kā arī pilda ūdens attīrīšanas, barības vielu regulēšanas, kaitīgo organismu apkarošanas funkcijas, — un kalpo par pamatu cilvēka darbībai, turklāt palīdz novērst plūdus un sausumu; tā kā augsnes veidošanās ir viens no ekosistēmas procesiem, par kuru ir zināms, ka tas Eiropā degradējas;

E. tā kā augsne, lai gan ir ļoti dinamiska, ir arī ļoti jutīga un tā ir neatjaunojams, ierobežots resurss, ņemot vērā laiku, kas vajadzīgs augsnes veidošanās procesam, proti, aptuveni viens centimetrs augsnes virsslāņa 1 000 gados; tā kā tādēļ augsne ir ļoti vērtīgs resurss;

F. tā kā augsnes lielā mērā nosaka mūsu Eiropas ainavu skaistumu, tāpat kā mežu teritorijas, piekrastes, kalnu apgabali un visas Eiropas ekosistēmas;

([24]) Schwartz, J.D., 2014. *Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?*, Yale Environment 360.

G. tā kā zem zālājiem un mežiem esošā augsne ir neto oglekļa piesaistītājs, par ko tiek lēsts, ka tas ES piesaista līdz 80 miljoniem tonnu oglekļa gadā ([25]); tā kā ES aramzeme un zālāji tomēr kopā ir emisiju neto avoti, kas 2017. gadā atbrīvoja aptuveni 75,3 miljonus tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta (MtCO2e) ([26]); tā kā tādēļ lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēm ir laba iespēja sekmēt oglekļa piesaistīšanu no atmosfēras, uztverot un uzglabājot oglekli augsnē un biomasā;

H. tā kā augsnes struktūra un īpašības ir tūkstošiem gadu ilgu augsnes veidošanās, ģeomorfoloģisko un ģeoloģisko procesu rezultāts, tādējādi izveidojot to par neatjaunojamu resursu; tā kā tāpēc daudz lietderīgāk ir nepieļaut nekāda veida kaitējumus augsnes slānim (eroziju, noārdīšanos, degradāciju, pārsāļošanos utt.) un augsnes piesārņošanu, nekā mēģināt atjaunot augsnes funkcijas;

I. tā kā augsnes funkcijas ir lielā mērā atkarīgas no augsnes bioloģiskās daudzveidības pilnvērtīga papildinājuma; tā kā virszemes un pazemes daudzveidībai ir nozīmīgi savienojumi un augsnes bioloģiskā daudzveidība ir vietējā līmeņa augu daudzveidības nozīmīgs veicinošais faktors;

J. tā kā lielākajā daļā vides tiesību aktu (piemēram, Dzīvotņu direktīvā vai *Natura 2000*) un galvenajos ES kopējās lauksaimniecības politikas tiesību aktos nav noteikta augsnes bioloģiskās daudzveidības aizsardzība; tā kā augsnes bioloģiskās daudzveidības palielināšana vai saglabāšana ir efektīvs risinājums, kas var palīdzēt atjaunot augsni un attīrīt augsnes piesārņojumu;

K. tā kā gan ES, gan visā pasaulē turpinās zemes un augsnes degradācija dažnedažādu cilvēka darbību rezultātā — slikta zemes apsaimniekošana, zemes izmantošanas veida maiņa, ilgtspējai pretēja lauksaimniecības prakse, zemes pamešana, piesārņojums, neilgtspējīga mežsaimniecības prakse un augsnes noslēgšana, bioloģiskās daudzveidības zudums un klimata pārmaiņas, ko bieži vien papildina vēl arī citi faktori, — un tādējādi zemes un augsnes spēja nodrošināt ekosistēmu pakalpojumus visai sabiedrībai ir samazināta;

L. tā kā ir žēl, ka ES un dalībvalstis pašlaik kavējas savu starptautisko un Eiropas apņemšanos izpildē saistībā ar augsni un ūdeni, it sevišķi šādu:

a) apkarot pārtuksnešošanos un atjaunot degradētu zemi un augsni, tostarp tādu zemi un augsni, ko skārusi pārtuksnešošanās, sausums un plūdi, un līdz 2030. gadam tiekties uz zemes degradācijai neitrālas pasaules veidošanu;

b) līdz 2050. gadam sasniegt mērķrādītāju par aizņemtas zemes platību tīrā pieauguma apturēšanu un samazināt eroziju, palielināt augsnes organisko oglekli un turpināt sanācijas darbus līdz 2020. gadam;

c) ES ilgtspējīgi apsaimniekot zemi, atbilstīgi aizsargāt augsni un nodrošināt, ka, pienākot 2020. gadam, jau aktīvi norisinātos piesārņoto teritoriju sanācija;

M. tā kā augsnei ir būtiska nozīme ūdens apsaimniekošanā, jo veselīga augsne ar augstu organiskās vielas līmeni labāk atbalsta ūdens sistēmu un veicina klimata pārmaiņu mazināšanu un klimatadaptāciju; tā kā mitrāji, kūdrāji un dabā balstīti risinājumi laukos un pilsētā uzglabā un infiltrē lietus ūdeni, kas ļauj uzpildīties ūdens nesējslāņiem, lai izturētu sausos periodus, un novērš savienojumus ar kanalizāciju, un tas savukārt samazina neattīrīta ūdens noplūdes stipra lietus laikā;

N. tā kā ES ir konstatēti vairāki galvenie augsnes apdraudējuma faktori, piemēram: klimata pārmaiņas, noslēgšana, sablīvēšanās, erozija, plūdi un zemes nogruvumi, sausums, hidroģeoloģiskā nestabilitāte, augsnes organisko vielu izzušana, ugunsgrēki, vētras, sasāļošanās, kontaminācija, augsnes bioloģiskās daudzveidības izzušana, paskābināšanās un pārtuksnešošanās; tā kā uz lielāko daļu šo notiekošo degradācijas procesu spēkā esošie Eiropas un valstu tiesību akti neattiecas vispār vai attiecas nepilnīgi;

([25]) Eiropas Vides aģentūra, *Soil Organic Carbon*, 2017. gada 20. februāris. https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment

([26]) Eiropas Vides politikas institūts, *Climate and Soil Policy Brief*: *Better Integrating Soil Into EU Climate Policy*, 2020. gada oktobris https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961

O. tā kā augsnes erozija skar 25 % ES lauksaimniecības zemes un laikā no 2000. līdz 2010. gadam ir palielinājusies par aptuveni 20 %; tā kā tiek lēsts, ka augsnes erozija ES ik gadu rada lauksaimniecības ražošanas zaudējumus aptuveni 1,25 miljardu EUR vērtībā ([27]); tā kā augsnes virsslānī samazinās oglekļa uzkrājumi un ES pastāvīgi zaudē savus mitrājus un kūdrājus; tā kā lielās ES lauksaimniecības zemes platībās ir vērojama sasāļošanās un pārtuksnešošanās un 32–36 % Eiropas augsnes apakškārtas ([28]) ir ļoti jutīga pret sablīvēšanos;

P. tā kā erozija ir dabiska parādība, kas var izpausties kā dubļu plūsmas ar dažkārt katastrofālām sekām, piemēram, parādoties dziļām gravām, kas izraisa augsnes auglīgā virsslāņa zudumu, uzsver, ka ilgtermiņā erozija mazāk redzamā veidā var izraisīt augsnes degradāciju un apstrādājamās platības zaudēšanu;

Q. tā kā zemes un augsnes neilgtspējīga apsaimniekošana vairākos veidos nelabvēlīgi ietekmē ne tikai sauszemes un saldūdens bioloģisko daudzveidību, bet arī jūras bioloģisko daudzveidību, radot izmaiņas hidrogrāfiskajos apstākļos, pārmērīgas barības vielu un piesārņojuma koncentrācijas un piekrastes jūras ekosistēmu pieaugošu izzušanu un pasliktināšanos; tā kā tiek prognozēts, ka Eiropā pasliktināsies piekrastes aizsardzība, apdraudot piekrastes ekosistēmu dabisko spēju samazināt klimata pārmaiņu un ekstrēmu laikapstākļu notikumu ietekmi visneaizsargātākajās piekrastes zonās;

R. tā kā zemes izmantošana izmaina ekosistēmas pakalpojumu kvalitāti un daudzumu, radot nosacījumus attiecībā uz zemes un augsnes spēju sniegt šos pakalpojumus; tā kā zemes un augsnes degradācijas galvenie dzinējspēki ir neilgtspējīga lauksaimniecības un mežsaimniecības prakse, pilsētu paplašināšanās un klimata pārmaiņas ([29]);

S. tā kā augsnes informācija Eiropā joprojām ir nepilnīga un nesaskaņota; tā kā tā kavē būtisku lēmumu pieņemšanu par augsnes aizsardzību gan reģionālā, gan vietējā līmenī;

T. tā kā ES atbildība par augsnes aizsardzību nebeidzas pie ES robežām, jo visā pasaulē pieaug pieprasījums pēc apdzīvotām teritorijām un zemes pārtikas audzēšanai un biomasas ražošanai, turklāt klimata pārmaiņas, visticamāk, negatīvi ietekmēs zemes pieprasījumu, pieejamību un degradāciju; tā kā ES sekmē zemes degradāciju trešās valstīs, jo ir ar importētajiem produktiem saistītās zemes neto importētājs;

U. tā kā zemes degradācija saasina dabas katastrofu ietekmi un palielina sociālās problēmas;

V. tā kā lielas platības Dienvideiropā līdz 2050. gadam, visticamāk, būs pārtuksnešojušās klimata pārmaiņu un neatbilstīgas lauksaimniecības un agronomijas prakses rezultātā, ja vien netiks veikta stingra rīcība; tā kā šie draudi netiek saskaņoti, efektīvi un lietderīgi risināti ES līmenī ([30]); tā kā sasāļošanās ES skar 3,8 miljonus hektāru zemes un ārkārtējs augsnes sāļums ir vērojams piekrastē, it sevišķi Vidusjūras reģionā;

W. tā kā augsnes aizsardzība Eiropā patlaban izriet no citu vides resursu aizsardzības, turklāt gan ES, gan arī dalībvalstu un reģionālā līmenī tā ir daļēja un sašķelta starp daudziem politikas instrumentiem, kam trūkst koordinācijas un kas bieži vien nav saistoši;

X. tā kā brīvprātīgas valstu iniciatīvas un esošie valstu pasākumi ir svarīgi, lai sasniegtu mērķi — labāk aizsargātu augsni, tomēr līdz šim ar tiem vien nav bijis pietiekami un ir vajadzīgi plašāki centieni, lai novērstu augsnes turpmāku degradāciju, tostarp aizņemtas zemes platības pieaugumu; tā kā, neraugoties uz augsnes tematisko stratēģiju, visā ES ir turpinājusies augsnes degradācija; tā kā, lai risinātu ar piesārņojumu saistītas situācijas vai smagus incidentus, ir vajadzīgi arī pārrobežu pasākumi;

([27]) https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther

([28]) Komisijas dienestu darba dokuments, *7. VRP novērtējums* (SWD(2019)0181).

([29]) Eiropas Vides aģentūra, *Vide Eiropā — Stāvoklis un perspektīvas 2020*, 2019.

([30]) Komisijas dienestu darba dokuments, *7. VRP novērtējums* (SWD(2019)0181).

Trešdiena, 2021. gada 28. aprīlis

Y. tā kā laikposmā no 2000. līdz 2018. gadam aizņemtās zemes platības pieaugums bija 11 reizes lielāks nekā rekultivētās zemes platības pieaugums ([31]); tā kā bez saistošiem pasākumiem zemes platību aizņemšanas ierobežošanai un atjaunošanas, rekultivēšanas un reciklēšanas veicināšanai nebūs iespējams līdz 2050. gadam sasniegt mērķrādītāju par aizņemtas zemes platību tīrā pieauguma apturēšanu;

Z. tā kā ir konstatēts, ka vispusīga, atbilstoša, saskaņota un integrēta ES tiesiskā regulējuma trūkums Eiropas zemes un augsnes resursu aizsardzībai ir viena no galvenajām nepilnībām, kas veicina daudzu augšņu nemitīgu degradāciju Savienībā, mazina esošo stimulu un pasākumu efektivitāti un ierobežo Eiropas spēju pildīt savus uzdevumus attiecībā uz vidi, ilgtspējīgu attīstību un klimatu un arī pildīt savas starptautiskās saistības; tā kā iepriekšējs mēģinājums Eiropas Savienībā ieviest tiesisku regulējumu augsnes aizsardzībai neizdevās un 2014. gada maijā tika atsaukts, kad neliela daļa dalībvalstu to astoņus gadus bija bloķējušas Padomē; atgādina, ka 2016. gada Eiropas pilsoņu iniciatīva "*People4Soil*", ko atbalstīja 500 Eiropas iestādes un organizācijas, aicināja ES darīt vairāk, lai aizsargātu augsni;

AA. tā kā pašreizējā nozaru politika, piemēram, kopējā lauksaimniecības politika (KLP) nesniedz pienācīgu ieguldījumu augsnes aizsardzībā; tā kā, lai gan uz lielāko daļu aramzemes attiecas KLP režīms, vidēji mazāk nekā ceturtdaļā ([32]) tiek piemērota efektīva aizsardzība pret augsnes eroziju;

AB. tā kā 80 % slāpekļa tiek izmantoti nelietderīgi un pazaudēti vidē; tā kā pārmērīgi slāpekļa nosēdumi apdraud gaisa kvalitāti, ūdens kvalitāti, veicina klimata pārmaiņas ar dislāpekļa oksīda emisijām, apdraud augsnes kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, tostarp augu un apputeksnētāju mijiedarbību un tīklus, un noved pie stratosfēras ozona samazināšanās; tā kā slāpekļa izmantošanas efektivitātes uzlabošana ne tikai palīdz sasniegt klimata, dabas un veselības mērķus, bet arī varētu ik gadu pasaulē ietaupīt 100 miljardus USD;

AC. tā kā lauksaimniecības intensitātes pieaugums un pārmērīga pesticīdu izmantošana izraisa augsnes piesārņojumu ar pesticīdu atliekām, tostarp tāpēc, ka daži pesticīdi ir augsnē ļoti noturīgi un toksiski nemērķa sugām un ilgstoši ietekmē augsnes veselību; tā kā agroķīmijas vielas kā difūzie piesārņojuma avoti apdraud augsnes veselību;

AD. tā kā ES ūdens aizsardzības tiesību akti ir relatīvi vispusīgi, bet jautājumu par piesārņotājiem no augsnes risina no ūdens aizsardzības perspektīvas, nevis no plašākas vides aizsardzības perspektīvas, kas ietvertu arī pašu augsni; tā kā atmosfērā un ūdenī atbrīvotajiem piesārņotājiem var būt netieša ietekme, jo tie nogulsnējas uz zemes, un tas var nelabvēlīgi ietekmēt augsnes kvalitāti;

AE. tā kā zinātniskie pierādījumi ir apliecinājuši, ka augsne un tās organismi ir stipri pakļauti dažādām ķīmiskajām vielām, tostarp arī lielā mērā noturīgām un bioakumulatīvām ķīmiskajām vielām, pesticīdu atliekām, ogļūdeņražiem, smagajiem metāliem, šķīdinātājiem un to maisījumiem, novedot pie augsta hroniskā toksiskuma riska, kas, iespējams, izmaina bioloģisko daudzveidību, kavē atveseļošanos un novājina ekosistēmu funkcijas; tā kā Eiropā ir apzināti aptuveni 3 miljoni teritoriju, kurās notiek iespējami piesārņojošas darbības, un ir sagaidāms, ka 340 000 ([33]) no šīm teritorijām būs jāveic sanācija; tā kā trūkst visaptverošas informācijas par augsnes difūzo piesārņojumu;

AF. tā kā EVA ir norādījusi, ka piemērotu ES tiesību aktu trūkums augsnes jomā veicina augsnes degradāciju Eiropā un ka nav iespējams progress ilgtspējīgas attīstības virzienā Eiropā un pasaulē, ja nav pienācīgi risināti jautājumi par zemes un augsnes resursiem ([34]);

([31]) Eiropas Vides aģentūra, *Vide Eiropā — Stāvoklis un perspektīvas 2020*, 2019.

([32]) *Eurostat*, 2014b. *Eiropas 2010. gada lauksaimniecības skaitīšana*. [Tiešsaistē] URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural census 2010 (skatīts 2014. gada februārī) – Eiropas vidējais rādītājs ir 19 % aramzemes, kas izmanto ziemas virsaugus, 21,5 % — samazinātu aršanu, 4 % — bezarklu lauksaimniecība.

([33]) Eiropas Vides aģentūra, *Progress piesārņotu teritoriju pārvaldībā*.

([34]) Eiropas Vides aģentūra, *Vide Eiropā — Stāvoklis un perspektīvas 2020*, 2019.

AG. tā kā 95 % mūsu pārtikas tiek tieši vai netieši ražota no mūsu augsnes;

AH. tā kā saskaņā ar pašreizējo pierādījumu par ES augsnes stāvokli pārskatu aptuveni 60–70 % ES augsnes nav veselīga šobrīd īstenotās apsaimniekošanas prakses dēļ, turklāt papildu daļa (nezināms procents) augsnes nav veselīga neatbilstīgi kvantificētu piesārņojuma problēmu dēļ ([35]);

AI. tā kā tiek lēsts, ka ūdens un vēja izraisīta augsnes erozija skar 22 % no Eiropas zemes, un vairāk nekā pusei ES lauksaimniecības zemes vidējais erozijas līmenis ir augstāks, nekā to iespējams dabiski atjaunot (kas nozīmē, ka gadā uz hektāru tiek zaudēta vairāk nekā viena tonna augsnes) ([36]), uzsverot, ka ir jāizmanto apsaimniekošanas paņēmieni, kuri ir ilgtspējīgi attiecībā uz augsni;

AJ. tā kā tiek lēsts, ka aptuveni 25 % no apūdeņotas lauksaimniecības zemes Vidusjūras reģionā ietekmē sāls, kas skar lauksaimniecības potenciālu; tā kā spēkā esošajos ES tiesību aktos pašlaik nav aplūkota sasāļošanās problēma ([37]);

AK. tā kā auglīgas zemes izzušana pilsētu attīstīšanas rezultātā samazina iespējas ražot bioloģiskas izcelsmes materiālus un degvielas, lai atbalstītu mazoglekļa bioekonomiku;

AL. tā kā ir ekonomiski saprātīgi ieguldīt darbībās, lai novērstu zemes degradāciju un atjaunotu degradētu zemi, jo šādu investīciju ieguvumi lielā mērā pārsniedz izmaksas; tā kā tiek lēsts, ka atjaunošanas izmaksas ir 10 reizes augstākas par novēršanas izmaksām ([38]);

AM. tā kā zeme ES ir galvenokārt privātīpašums, kas ir jāciena, lai gan tā vienlaikus ir arī sabiedriskais labums, kas vajadzīgs pārtikas ražošanai un kas visai sabiedrībai un dabai nodrošina ļoti būtiskus ekosistēmu pakalpojumus; tā kā sabiedrības interesēs ir, lai zemes lietotāji tiktu mudināti īstenot piesardzības pasākumus, lai novērstu augsnes degradāciju un saglabātu augsni, un to ilgtspējīgi apsaimniekotu nākamajām paaudzēm; tā kā tāpēc būtu jāapsver atbalsta pasākumi un turpmāki finansiāli stimuli zemes īpašniekiem, lai viņi aizsargātu augsni un zemi;

AN. tā kā zemes reciklēšana veido vien 13 % no pilsētu attīstības ES un ir maza iespējamība, ka tiks sasniegts ES 2050. gada mērķrādītājs par aizņemtas zemes platību tīrā pieauguma apturēšanu, ja vien netiks vēl vairāk samazināti aizņemtas zemes platību gada rādītāji un/vai palielināta zemes reciklēšana; ([39])

AO. tā kā augsnes un zemes degradācijai ir raksturīgi pārrobežu aspekti, kas saistīti, piemēram, ar klimata pārmaiņām, ūdens daudzumu un kvalitāti, kā arī ar piesārņojumu un uz ko ir jāreaģē ES līmenī, ar konkrētām dalībvalstu darbībām un daudzpusējā sadarbībā ar trešām valstīm; tā kā augsni degradējoša prakse vienā dalībvalstī var novest pie tā, ka izmaksas ir jāsedz citai dalībvalstij; tā kā atšķirības valstu augsnes aizsardzības režīmos, piemēram, attiecībā uz augsnes piesārņojumu, var ekonomikas dalībniekiem noteikt ļoti atšķirīgus pienākumus un izkropļot konkurenci iekšējā tirgū;

AP. tā kā izraktā augsne 2018. gadā veidoja vairāk nekā 520 miljonus tonnu atkritumu ([40]) un ir izteikti lielākais atkritumu avots ES; tā kā saskaņā ar ES tiesību aktiem izraktu augsni patlaban uzskata par atkritumiem, tādēļ to izber atkritumu poligonos; tā kā lielākā daļa šīs augsnes nav piesārņota un varētu tikt droši atkārtoti izmantota, ja tiktu noteikts reģenerācijas mērķrādītājs kopā ar vispusīgu izsekojamības sistēmu;

([35]) *Veerman, C.* un citi (2020), *Caring for Soil is Caring for Life*. Starpposma ziņojums Augsnes veselības un pārtikas darba grupai; Eiropas Komisija: Brisele, Beļģija; 52. lpp.

([36]) Komisijas dienestu darba dokuments, *7. VRP novērtējums* (SWD(2019)0181).

([37]) Komisijas dienestu darba dokuments, *7. VRP novērtējums* (SWD(2019)0181).

([38]) Starpvaldību zinātnes un politikas platformas biodaudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*) 2018. gada novērtējuma ziņojums par zemes degradāciju un atjaunošanu.

([39]) Eiropas Vides aģentūra, *Vide Eiropā — Stāvoklis un perspektīvas 2020*, 2019.

([40]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

Trešdiena, 2021. gada 28. aprīlis

AQ. tā kā saskaņota un atbilstoša ES augsnes aizsardzības politika ir priekšnoteikums tam, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus, Parīzes nolīguma un Eiropas zaļā kursa mērķus un lai jo īpaši sasniegtu klimatneitralitātes mērķi, īstenotu stratēģiju "No lauka līdz galdam", ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju, nulles piesārņojuma stratēģiju, bioekonomikas stratēģiju, kā arī risinātu citas videi un sabiedrībai ļoti nozīmīgas problēmas,

AR. tā kā regulāri atjaunināti, saskaņoti un atklāti augsnes dati un informācija ir priekšnoteikums, lai panāktu, ka politikas veidošana ir vairāk vērsta uz datiem un balstīta uz pierādījumiem nolūkā aizsargāt augsnes resursus ES un valstu līmenī;

AS. tā kā Eiropas Reģionu komiteja savā 2021. gada 5. februāra atzinumā aicināja Komisiju "ierosināt jaunu ES direktīvu par lauksaimniecības augsni, lai tajā ierobežotu organisko vielu daudzuma samazināšanos, apturētu augsnes eroziju un izvirzītu dzīvu augsni par prioritāru lauksaimniecības praksi" ([41]);

AT. tā kā pārtikas nodrošinājums ir atkarīgs no augsnes drošības un jebkura prakse, kas ietekmē augsnes veselību, apdraud pārtikas nodrošinājumu; tā kā veselīgāka augsne nodrošina veselīgāku pārtiku;

AU. tā kā LESD 4. un 191. pants nosaka ES vides politikas pamatprincipus un šajā jomā paredz dalītu kompetenci;

AV. tā kā mežu augsne veido pusi no augsnes ES un bioloģiski daudzveidīgi un veselīgi meži var ievērojami sekmēt augsnes veselību,

1. uzsver, ka ir svarīgi aizsargāt augsni un veicināt veselīgu augšņu veidošanos Eiropas Savienībā, jo šīs dzīvās ekosistēmas, kas ir bioloģiskās daudzveidības elements un neatjaunojams resurss, degradācija turpinās, lai gan dažās dalībvalstīs tiek īstenoti atsevišķi un nevienmērīgi pasākumi; akcentē bezdarbības izmaksas augsnes degradācijas kontekstā, kas, spriežot pēc aplēsēm, Savienībā pārsniedz 50 miljardus EUR gadā;

2. vērš uzmanību uz to, ka augsnei ir daudzfunkcionāla nozīme (nodrošinājums ar pārtiku, oglekļa krātuve, pamats cilvēka darbībai, biomasas ražošana, bioloģiskās daudzveidības krātuve, plūdu un sausumu novēršana, izejvielu, zāļu un ģenērisko resursu avots, ūdens un barības vielu aprite, uzkrāšana un filtrēšana, ģeoloģiskā un arheoloģiskā mantojuma glabātuve u. c.) un tāpēc tā ir jāaizsargā, ilgtspējīgi jāapsaimnieko un jāatjauno, kā arī jāsaglabā augsnes spēja pildīt tās dažādās funkcijas, izmantojot stabilu Eiropas līmeņa un pārrobežu līmeņa sadarbību Kopienā un ar valstīm ārpus ES;

3. uzskata, ka veselīga augsne ir pamatā uzturvielām bagātai un nekaitīgai pārtikai un ir ilgtspējīgas pārtikas ražošanas priekšnoteikums;

4. uzsver, ka veselīgas augsnes ir ļoti būtiskas, lai sasniegtu tādus Eiropas zaļā kursa mērķus kā klimatneitralitāte, bioloģiskās daudzveidības atjaunošana, nulles piesārņojums netoksiskai videi, veselīgas un ilgtspējīgas pārtikas sistēmas un noturīga vide;

5. uzskata, ka augsnei būtu jāpievērš īpaša uzmanība stratēģijas "No lauka līdz galdam", ES meža stratēģijas, Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam un nulles piesārņojuma rīcības plāna attiecībā uz gaisu, ūdeni un augsni īstenošanā; tādēļ aicina Komisiju gaidāmajā nulles piesārņojuma rīcības plānā un Rūpniecisko emisiju direktīvas pārskatīšanā pievērsties visiem augsnes piesārņojuma avotiem;

6. atzinīgi vērtē to, ka augsnes aizsardzība un atjaunošana ir iekļauta 8. vides rīcības programmas tematisko prioritāro mērķu uzskaitījumā;

7. atzīst augsnes daudzveidību Eiropas Savienībā un to, ka ir vajadzīgi īpaši paredzēti politikas risinājumi un videi specifiskas pieejas augsnes ilgtspējīgai apsaimniekošanai, lai nodrošinātu tās aizsardzību ar kopīgu darbu ES un dalībvalstu līmenī atbilstoši to attiecīgajām kompetencēm un ņemot vērā reģionālajiem, vietējiem un zemes gabala līmeņiem raksturīgos īpašos apstākļus, augsnes un zemes degradācijas pārrobežu ietekmi un vajadzību radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ekonomikas dalībniekiem;

([41]) CDR 3137/2020.

8. uzsver riskus, kas izriet no vienlīdzīgu konkurences apstākļu neesamības starp dalībvalstīm un to atšķirīgajiem augsnes aizsardzības režīmiem un kas apdraud iekšējā tirgus darbību; šie riski būtu jārisina Eiropas Savienības līmenī, lai novērstu konkurences kropļošanu ekonomikas dalībnieku starpā; uzsver, ka jaunais regulējums risinātu juridiskās nenoteiktības problēmu uzņēmumiem un noteikti varētu sekmēt godīgu konkurenci privātajā sektorā, attīstīt inovatīvus risinājumus un zināšanas un stiprināt tehnoloģiju eksportu uz valstīm ārpus ES;

9. uzsver, ka atšķirībā no gaisa vai ūdens attiecībā uz augsni, kas ir sabiedrisks labums, nav īpašu tiesību aktu; tāpēc atzinīgi vērtē Komisijas vērienīgo ieceri piedāvāt saskaņotu un integrētu ES regulējumu augsnes aizsardzībai;

10. aicina Komisiju, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu, ES mērogā izstrādāt kopēju tiesisko regulējumu augsnes aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai, pievēršot uzmanību visiem lielākajiem apdraudējumiem augsnei, tajā cita starpā ietverot:

a) vienotas definīcijas jēdzieniem "augsne" un "augsnes funkcijas" un kritērijus, pēc kuriem nosaka labu augsnes stāvokli un ilgtspējīgu izmantošanu;

b) mērķus, rādītājus, tostarp saskaņotus rādītājus, un metodoloģiju pastāvīgai augsnes statusa uzraudzībai un ziņošanai par to;

c) izmērāmus starpposma un galīgos mērķrādītājus ar saskaņotām datu kopām un pasākumiem, lai mazinātu visus konstatētos apdraudējumus, un piemērotus laika grafikus, ņemot vērā labākās prakses, kas gūtas tā dēvētajos iniciatora centienos, un ievērojot īpašumtiesības uz zemi;

d) precizējumu par dažādu ieinteresēto personu pienākumiem;

e) mehānismu, lai nodrošinātu iespēju apmainīties ar labāko praksi, sniegt apmācību, kā arī atbilstošus kontroles pasākumus;

f) pienācīgus finanšu resursus;

g) faktisku integrāciju attiecīgajos politikas mērķrādītājos un instrumentos;

11. aicina Komisiju savam tiesību akta priekšlikumam pievienot padziļinātu ietekmes novērtējuma pētījumu, kas balstīts uz zinātniskiem datiem un kurā analizētas gan rīkošanās, gan nerīkošanās izmaksas saistībā ar tūlītēju un ilgtermiņa ietekmei uz vidi, cilvēku veselību, iekšējo tirgu un ilgtspēju kopumā;

12. norāda, ka vienotajā regulējumā ir jāiekļauj arī noteikumi par riska zonu un piesārņoto, degradēto un pamesto teritoriju kartēšanu, kā arī par piesārņoto teritoriju dekontaminācију; aicina Komisiju un dalībvalstis piemērot principu "piesārņotājs maksā" un piedāvāt mehānismu pamesto teritoriju sanācijai; uzskata, ka šādu teritoriju sanāciju varētu finansēt, izmantojot Eiropas finansēšanas mehānismus;

13. aicina Komisiju apsvērt iespēju ierosināt atvērtu sarakstu ar darbībām, kam ir liels potenciāls radīt augsnes piesārņojumu, apkopojot visaptverošus valsts līmeņa sarakstus; uzsver, ka šis saraksts būtu jādara publiski pieejams un regulāri jāatjaunina; turklāt aicina Komisiju sekmēt piesārņoto teritoriju riska novērtēšanas metodoloģiju saskaņošanu;

14. uzskata, ka būtu jāņem vērā dalībvalstu līdzšinējie centieni apzināt piesārņotās teritorijas; uzsver, ka būtu regulāri jāatjaunina valstu uzskaitē iekļautās apzinātās piesārņotās teritorijas un ka šis saraksts būtu jādara pieejams sabiedriskai apspriešanai; turklāt uzskata, ka dalībvalstīs ir jāpieņem noteikumi, lai nodrošinātu, ka zemes darījumu puses ir informētas par augsnes stāvokli un spēj izdarīt informētu izvēli;

15. aicina Komisiju šādā vienotā regulējumā iekļaut efektīvus pasākumus, ar ko nepieļaut un/vai līdz minimumam samazināt augsnes noslēgšanu un jebkādu citu zemes izmantošanu, kas ietekmē augsnes funkcijas, priekšroku dodot degradētās zemes un augsnes reciklēšanai un pamestu teritoriju reciklēšanai, nevis nenoslēgtas augsnes izmantošanai, lai sasniegtu mērķi līdz 2030. gadam panākt, ka nenotiek nekāda zemes degradācija, un ne vēlāk kā līdz 2050. gadam apturēt aizņemtas zemes platību neto pieaugumu, paredzot starpposma mērķrādītāju 2030. gadam, un panākt aprites ekonomiku, kā arī iestrādāt regulējumā tiesības uz efektīvu un iekļaujošu sabiedrības līdzdalību un sabiedrisko apspriešanu jautājumos par zemes izmantojuma plānošanu un ierosināt pasākumus, paredzot celtniecības un nosusināšanas paņēmienus, kuri noslēgšanas gadījumā ļautu saglabāt pēc iespējas vairāk augsnes funkciju;

16. aicina Komisiju atjaunināt pamatnostādnes par labu praksi augsnes noslēgšanās ierobežošanai, mazināšanai vai kompensēšanai saskaņā ar Eiropas zaļā kursa mērķiem;

17. aicina novērtēt aizņemtu un/vai noslēgtu zemi un novērtēt attiecīgo ekosistēmu pakalpojumu un ekoloģiskās sasaistes zudumu; aicina šos aspektus ņemt vērā un atbilstīgi kompensēt projektu un programmu vides un stratēģisko ietekmes novērtējumu kontekstā;

18. uzsver, ka augsnes aizsardzība un augsnes aprites un ilgtspējīga izmantošana un atjaunošana ir jāiekļauj — un tai vajadzētu būt konsekventākai — visās attiecīgajās ES nozaru politikas nostādnēs, lai nepieļautu turpmāku degradāciju, nemainīgi augstā līmenī nodrošinātu aizsardzību un, ja iespējams, atjaunošanu, kā arī izvairītos no pārklāšanās, konsekvences trūkuma un neatbilstībām starp dažādiem ES tiesību aktiem un politikas jomām; šajā nolūkā aicina Komisiju pārskatīt attiecīgo politiku, lai nodrošinātu politikas saskaņotību ar augsnes aizsardzību ([42]);

19. uzskata, ka KLP būtu jārada nosacījumi augsnes ražīguma un ekosistēmas pakalpojumu aizsardzībai; mudina dalībvalstis savos valstu stratēģiskajos KLP plānos ieviest saskanīgus augsnes aizsardzības pasākumus un nodrošināt agronomisko prakšu plašu izmantošanu, pamatojoties uz agroekoloģiju; aicina Komisiju novērtēt, vai KLP nacionālie stratēģiskie plāni nodrošina augstu augsnes aizsardzības līmeni, un veicināt darbības degradētas lauksaimniecības augsnes atjaunošanai; aicina veikt pasākumus, lai sekmētu mazāk intensīvas aršanas prakses, kas rada minimālus augsnes traucējumus, bioloģisko lauksaimniecību un organiskās vielas papildinājumu izmantošanu augsnē;

20. uzsver augsnes būtisko nozīmi ūdens attīrīšanā un filtrācijā un attiecīgi tās devumu dzeramā ūdens nodrošināšanā lielai daļai Eiropas iedzīvotāju; atgādina, ka nesen veiktajā atbilstības pārbaudē par ES politiku ūdens jomā tika atzīta ierobežotā saikne starp ES ūdens jomas tiesību aktiem un augsnes aizsardzības darbībām; uzsver, ka ir jāuzlabo augsnes kvalitāte, kā arī pazemes ūdeņu un virszemes ūdeņu kvalitāte, lai sasniegtu Ūdens pamatdirektīvas mērķus;

21. uzsver, ka ir svarīgi panākt, lai sabiedrība ūdens resursus izmantotu atbildīgi, lai atbalstītu augsnes atjaunošanu un aizsardzību, kā arī lai analizētu ciešo saikni starp augsnes veselību un ūdens piesārņojumu; aicina Komisiju veicināt attiecīgo digitālo instrumentu izmantošanu, lai uzraudzītu ūdens un augsnes stāvokli un politikas instrumentu efektivitāti;

22. atzinīgi vērtē Komisijas nolūku 2021. gadā ierosināt tiesību aktu priekšlikumu par ES dabas atjaunošanas plānu un atbalsta to, ka tajā būtu jāiekļauj mērķrādītāji augsnes atjaunošanai; uzsver, ka plānam būtu jābūt saskanīgam ar pārskatīto augsnes tematisko stratēģiju;

23. atkārtoti norāda, ka Atkritumu pamatdirektīvas pārskatīšanas kontekstā ES tiesību aktos noteikto materiālu reģenerācijas mērķrādītāju pārskatīšanā attiecībā uz būvniecības un nojaukšanas atkritumiem un to konkrēto materiālu daļu pārskatīšanā būtu jāietver materiālu reģenerācijas mērķrādītājs izraktai augsnei; aicina Komisiju un dalībvalstis noteikt sistemātisku diagnostiku attiecībā uz izraktas augsnes stāvokli un atkārtotas izmantošanas potenciālu, izveidot izraktas augsnes izsekojamības sistēmu, kā arī paredzēt regulāras pārbaudes atkritumu apsaimniekošanas poligonos, lai nepieļautu piesārņotas augsnes no rūpnieciskām degradētām teritorijām nelikumīgu izgāšanu un nodrošinātu augsnes atbilstību teritorijām, uz kurām to ved;

24. uzsver, ka dzīvotņu sadrumstalotība un zudums piekrastes jūras ekosistēmās samazina to spēju aizsargāt piekrastes teritorijas, kā arī nodrošināt ilgtspējīgus iztikas līdzekļus; atzīst piekrastes aizsardzības būtisko nozīmi klimata pārmaiņu radītā apdraudējuma mazināšanā Eiropas Savienībā un uzsver, ka Komisijai piekrastes aizsardzība un atjaunošana ir jāiekļauj jaunajā ES augsnes stratēģijā un ES dabas atjaunošanas plānā kopā ar uz ekosistēmu balstītu apsaimniekošanu, piemēram, integrētu piekrastes zonu apsaimniekošanu un jūras telpisko plānošanu; aicina Komisiju ES dabas atjaunošanas plānā piešķirt prioritāti to piekrastes teritoriju atjaunošanai, kas funkcionē kā dabiski jūras aizsargi un ko ir negatīvi ietekmējusi krastu urbanizācija reģionos, kurus apdraud piekrastes erozija un/vai plūdi;

25. uzsver, ka augsnes bioloģiskā daudzveidība ir pamatu pamats galvenajiem ekoloģiskajiem procesiem, un ar bažām norāda uz pieaugošo augsnes degradāciju un augsnes noslēgšanu, kā arī augsnes bioloģiskās daudzveidības samazināšanos Eiropas lauksaimniecības platībā; tāpēc aicina Komisiju izveidot kopēju satvaru augsnes aizsardzībai un saglabāšanai, kā arī

([42]) *Eurostat*, 2014b. *Eiropas 2010. gada lauksaimniecības skaitīšana*. [Tiešsaistē] URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results census 2010 (skatīts 2014. gada februārī) – Eiropas vidējais rādītājs ir 19 % aramzemes, kas izmanto ziemas virsaugus, 21,5 % — samazinātu aršanu, 4 % — bezarklu lauksaimniecība.

augsnes kvalitātes atjaunošanai, pamatojoties uz zinātniskiem datiem un ekonomiskās, vides un sociālajās ietekmes novērtējumiem, un izstrādāt konkrētus risinājumus karsto punktu problēmām Eiropā ar divējādu mērķi — bioloģiskās daudzveidības atjaunošanu un dabā balstītu klimata pārmaiņu mazināšanu un klimatadaptāciju; uzskata, ka ir jāievieš un jāuztur stingrs ES mēroga augsnes organismu un tendenču monitorings, kas novērtē to diapazonu un apjomu; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt turpmākus pētījumus, tostarp dažādos dziļumos un horizontos, kā arī monitoringu un lauksaimniecības un mežsaimniecības praksi ar pozitīvu ietekmi, lai palielinātu augsnes organiskās vielas daudzumu lielākā dziļumā; šajā saistībā atzinīgi vērtē stratēģijas "No lauka līdz galdam" un Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķus; aicina noteikt skaidras trajektorijas, ņemot vērā abās stratēģijās plānotos vidusposma pārskatus un ievērojot dalībvalstu dažādos izejas punktus;

26. uzskata, ka ir ļoti svarīgi panākt veselīgu augsnes mikrobiomu;

27. uzsver, ka ES meži augsnē glabā aptuveni 2,5 reizes vairāk oglekļa nekā koku biomasā ([43]);

28. uzsver, ka kailcirte kā mežu apsaimniekošanas prakse iznīcina koku un sēņu simbiotisko savstarpējo tīklu un ka šā tīkla atjaunošanas iespējamība pēc kailcirtes ir tuvu nullei; uzsver, ka boreālos mežos šāds tīkls ir vienīgais vissvarīgākais mehānisms augsnes organiskās vielas uzkrāšanai, tādēļ tam ir izšķiroša nozīme globālajā oglekļa ciklā ([44]); atkārtoti norāda, ka kailcirte nav pielīdzināma dabiskiem traucējumiem, ko rada dabas ugunsgrēks, jo atšķirībā no kailcirtes ugunsgrēka skartajai teritorijai ir raksturīgs liels daudzums mirušu koku un augsne, kurā iespējama sugu kolonizācija;

29. aicina stingri piemērot atbilstīgus dzīvnieku audzēšanas standartus lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanā, lai ievērojami samazinātu veterināro zāļu izmantošanu un to izplatīšanos laukos ar kūtsmēslu starpniecību, kā arī aicina stingri piemērot Nitrātu direktīvu;

30. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos aprites ekonomikas rīcības plāna ietvaros pārskatīt Padomes Direktīvu 86/278/EEK par notekūdeņu dūņām; aicina Komisiju nodrošināt, lai šī pārskatīšana veicinātu augsnes aizsardzību, palielinot organiskās vielas daudzumu augsnē, reciklējot barības vielas un samazinot eroziju, vienlaikus aizsargājot augsni un pazemes ūdeņus pret piesārņojumu;

31. aicina Komisiju atbalstīt datu apkopošanu par sablīvēšanos un veicināt ilgtspējīgus lauksaimniecības pasākumus, kuru mērķis ir samazināt smagās tehnikas izmantošanu;

32. aicina Komisiju uzdot Eiropas Augsnes datu centram veikt pesticīdu atlieku monitoringu, kā arī novērtēt Eiropas augsnē uzglabātā oglekļa daudzumu un noteikt mērķrādītājus augsnes atjaunošanai un kvalitātes uzlabošanai, tostarp palielinot organisko vielu daudzumu augsnē, saskaņā ar *IPCC* ieteikumiem un IAM prasībām;

33. uzskata, ka augsnes ilgtspējīga apsaimniekošana ir lauksaimniecības un pārtikas politikas ilgtermiņa pamatkomponents; tomēr atzīst tādu tiesību aktu noteikumu nozīmi, kas sekmē neskartas augsnes atjaunošanu, saglabāšanu un stingru aizsardzību, cita starpā pievēršoties arī augsnes un zemes izmantošanas izmaiņām mitrājos, kūdrājos, ilggadīgos zālājos un ganībās;

34. aicina pieņemt jaunu ES augsnes stratēģiju, lai apzinātu un veicinātu labu un inovatīvu lauksaimniecības praksi, kas var novērst un samazināt augsnes sasāļošanās risku vai kontrolēt tās negatīvo ietekmi;

35. mudina Komisiju un dalībvalstīs palīdzēt efektīvi samazināt sintētisko mēslošanas līdzekļu, it sevišķi slāpekļa, pārmērīgu izmantošanu, samazinot Nitrātu direktīvā noteiktās robežvērtības; aicina Komisiju balstīties uz ANO Vides programmas rezolūciju par slāpekļa ilgtspējīgu pārvaldību un uz Kolombo deklarācijas mērķi līdz 2030. gadam uz pusi samazināt slāpekļa atkritumus no visiem avotiem; aicina Komisiju un dalībvalstis visos attiecīgajos tiesību aktos nodrošināt ilgtspējīgu barības vielu pārvaldību, tostarp uzlabojot slāpekļa izmantošanas efektivitāti, lauksaimniecības dzīvnieku ekstensīvu audzēšanu apgabalos ar lielu lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu, jaukto lauksaimniecību, kas ietver

([43]) *Bruno De Vos* un citi, *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey*, Geoderma, 251. un 252. sējums, 2015. gada augusts, 33.–46. lpp.

([44]) K. E. *Clemmensen* un citi, *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest*, Science 339, 1615, 2013.

lauksaimniecību dzīvnieku un kultūraugu audzēšanu, kūtsmēslu efektīvu izmantošanu un slāpekļsaistītāju kultūraugu, piemēram, pākšaugu, plašāku izmantošanu augsekā; aicina Komisiju globālajā siltumnīcefekta gāzu uzskaitē lielāku uzmanību pievērst dislāpekļa oksīda emisijām un integrētāk pievērsties slāpekļa pārpalikumam kā klimata, dabas un veselības problēmai, kā arī piedāvāt stimulus labākai slāpekļa pārvaldībai lauku saimniecību līmenī;

36. aicina pārskatīt Direktīvu 2004/35/EK par atbildību vides jomā, lai stiprinātu tās noteikumus attiecībā uz piesārņotām teritorijām;

37. aicina Komisiju nodrošināt saskaņotību starp jauno augsnes stratēģiju un gaidāmo ES mežu stratēģiju, iekļaujot mežu stratēģijā prasību par augsnes ilgtspējīgu apsaimniekošanu, piemēram, agromežsaimniecības praksi;

38. aicina Komisiju pārskatīt augsnes tematisko stratēģiju un nekavējoties pieņemt rīcības plānu "Ceļā uz nulles piesārņojumu gaisā, ūdenī un augsnē — veselīgāka planēta veselīgākiem cilvēkiem"; šajā saistībā atzinīgi vērtē Komisijas nolūku palielināt juridisko noteiktību uzņēmumiem un iedzīvotājiem, nosakot skaidrus mērķus, izmērāmus mērķrādītājus un rīcības plānu;

39. uzsver, ka agromežsaimniecības prakse var aktīvi nodrošināt vidiskus ieguvumus un sinerģiju, piemēram, novērst eroziju, uzlabot bioloģisko daudzveidību, uzglabāt oglekli un regulēt ūdeni;

40. aicina Komisiju risināt jautājumu par difūzajiem kontaminācijas avotiem, ko rada lauksaimniecības darbības, atbilstīgi stratēģijas "No lauka līdz galdam" mērķrādītājiem; šajā saistībā atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu, ka tā pārskatīs direktīvu par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu; atgādina, ka jau pastāv daudzas sintētisko pesticīdu alternatīvas, piemēram, integrētā augu aizsardzība, un to izmantošana būtu jāizvērš; gaida, ka Komisija un dalībvalstis nekavējoties reaģēs uz visiem tās aicinājumiem, kas pausti 2019. gada 16. janvāra rezolūcijā par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru;

41. pauž nožēlu par to, ka ES ķīmisko vielu atļauju piešķiršanas procesā, tostarp vides riska novērtējumā un ekotoksikoloģijas pētījumos, netiek pienācīgi ņemta vērā šo vielu ietekme uz augsni; tāpēc aicina Komisiju jaunajā ES augsnes stratēģijā atbilstīgi ilgtspēju sekmējošai ķimikāliju stratēģijai pieņemt regulatīvus pasākumus, lai novērstu un mazinātu augsnes piesārņojumu ar ķīmiskajām vielām, it sevišķi noturīgām un bioakumulatīvām ķīmiskajām vielām (tostarp plastmasu un mikroplastmasu), un nodrošināt, ka tiek ievērota atbilstība ekoloģiski būtiskajiem testēšanas apstākļiem, kas ir reprezentatīvi faktiskajiem apstākļiem;

42. aicina Komisiju atbalstīt pētniecību, lai mazinātu zināšanu nepietiekamību par augsnes bioloģiskās daudzveidības potenciālu augsnes piesārņojuma mazināšanā un par piesārņojuma ietekmi uz augsnes bioloģisko daudzveidību, kā arī nekavējoties novērst likumdošanas nepilnības attiecībā uz biocīdu un veterināro produktu toksiskumu augsnei un tās organismiem; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt atbildīgo aģentūru darbu, lai nodrošinātu, ka tiek izstrādātas un popularizētas alternatīvas vistoksiskākajiem biocīdiem veterinārajā kaitēkļu apkarošanā; aicina Komisiju sadarbībā ar Eiropas Ķimikāliju aģentūru izstrādāt Eiropas robežvērtības attiecībā uz perfluorētām alkilētām augsni piesārņojošām vielām (*PFAS*), balstoties uz piesardzības principu;

43. pauž nožēlu par to, ka ES ūdens jomas tiesību aktu atbilstības pārbaudē nav aplūkotas iespējas īstenot plašāku vides integrēto pārvaldību satecēs, sasaistot upju baseinu apsaimniekošanas plānus ar plašākiem augsnes aizsardzības plāniem; uzskata, ka šāda integrēta analīze un lēmumu pieņemšana sniegtu ieguvumus vairākiem dažādiem ES politikas mērķiem, kā arī, iespējams, nodrošinātu ieguvumus vietējās pārvaldības līmenī;

44. aicina dalībvalstis labāk integrēt ūdens un augsnes pasākumu plānošanu, veicot apvienotus novērtējumus par spiedieniem un riskiem (arī upju baseinu apsaimniekošanas plānos) un pieņemot integrētu pieeju pasākumiem, kas nodrošina aizsardzību abiem šiem vides resursiem;

45. piekrīt EVA, ka Eiropā ir vajadzīgs saskaņots, reprezentatīvs augsnes monitorings, lai sagatavotu agrīnus brīdinājumus par kritisko robežvērtību pārsniegšanu un lai vadītu augsnes ilgtspējīgu apsaimniekošanu ([45]); aicina dalībvalstis un Komisiju panākt, ka ES līmenī labāk un ātrāk tiek vākti un integrēti dati par augsnes stāvokli, tendencēm un apdraudējumiem; šajā ziņā atzinīgi vērtē to, ka ir sākusi darboties ES Augsnes observatorija, kas balstīta uz *LUCAS Soil*;

([45]) Eiropas Vides aģentūra, *Vide Eiropā — Stāvoklis un perspektīvas 2020*, 2019.

aicina Komisiju nodrošināt abu instrumentu ilgtermiņa darbību, kā arī pietiekamus resursus augsnes bioloģisko elementu un fizikālķīmisko īpašību optimālam un regulāram monitoringam, tostarp lauksaimniecības ķīmisko vielu un citu piesārņotāju, piemēram, nezināmu bīstamu piesārņotāju, klātbūtnes monitoringu; uzskata, ka tas ir svarīgi, lai novērstu datu un rādītāju iztrūkumu un atbalstītu Eiropas zaļo kursu; uzsver, ka ir labāk jāizprot procesi, kas noved pie zemes degradācijas un pārtuksnešošanās ES; aicina Komisiju izstrādāt metodiku un attiecīgos rādītājus, lai novērtētu un apkopotu datus par pārtuksnešošanās un zemes degradācijas apmēru ES;

46. norāda, ka 13 dalībvalstis ir sevi atzinušas par skartajām pusēm saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par cīņu pret pārtuksnešošanos (*UNCCD*); aicina Komisiju Eiropas politikas virzienos iekļaut ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, kas ir noteikti attiecībā uz augsni;

47. atzīmē ar pārvaldību, koordināciju, komunikāciju saistītās un arī finansiālas, tehniskas un juridiska rakstura problēmas, kuru dēļ ir grūti uzlabot augsnes ES mēroga un valsts līmeņa monitoringa un informācijas apkopošanas konsekvenci un sadarbspēju; mudina Komisiju un dalībvalstis risināt šīs problēmas kopīgi un paātrināt sadarbību, tostarp ES ekspertu grupā jautājumos par augsnes aizsardzību, lai nodrošinātu augsta līmeņa aizsardzību augsnei, kā arī novērstu pārklāšanos un nevajadzīgu birokrātisko slogu un izmaksas dalībvalstīm un MVU;

48. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot un paātrināt centienus, lai pilnvērtīgi izmantotu ūdens vērtību, it sevišķi, lai panāktu notekūdeņos esošo barības vielu un vērtīgo sastāvdaļu pilnīgu atkārtotu izmantošanu nolūkā uzlabot apriti lauksaimniecībā un izvairīties no barības vielu pārmērīgas novadīšanas vidē;

49. aicina Komisiju sekmēt ikgadēju konferenci ar dalībvalstu un attiecīgo ieinteresēto personu līdzdalību, piešķirot tām būtiski svarīgu lomu ar dialogiem par konkrētām problēmām;

50. atzīst, ka veselīga augsne ir ļoti svarīga, jo tas ir lielākais sauszemes oglekļa piesaistītājs, kas uztver un uzglabā oglekli, it sevišķi sniedzot blakus ieguvumus mitrāju un dabā balstītu risinājumu veidā, kam ir jāpalīdz vieglāk sasniegt 2030. gadam klimata mērķus, kā arī Eiropas Savienības mērķi ne vēlāk kā līdz 2050. gadam nodrošināt klimatneitralitāti; uzsver, ka jaunajai augsnes stratēģijai būtu jānodrošina, lai augsnes ieguldījums klimata pārmaiņu mazināšanā un klimatadaptācijā ir saskanīgs ar pārējo ES klimata politikas arhitektūru; tāpēc aicina dalībvalstis augsnes atjaunošanu un ilgtspējīgu izmantošanu padarīt par spēcīgāku klimata politikas instrumentu savos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos (NEKP) un jo īpaši pasākumos, kas īstenojami lauksaimniecības un zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) nozarēs, lai saglabātu, atjaunotu un palielinātu oglekļa piesaistītāju platību (it sevišķi vietās, kur ir augsne ar lielu oglekļa saturu, piemēram, zālājos un kūdrājos), kā arī tiektos veicināt augsnes ilgtspējīgu izmantošanu lauksaimniecības politikā un samazināt lauksaimniecībā radītās emisijas; uzskata, ka būtu jāatbalsta pasākumi oglekļa sekvestrēšanas palielināšanai augsnēs; sevišķi atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par oglekļsaistīgas lauksaimniecības iniciatīvu un mudina Komisiju izskatīt vairākas iespējas;

51. uzskata, ka ir jānovērš neilgtspējīga prakse, kas noved pie augsnes organiskā oglekļa satura izzušanas un veicina klimata pārmaiņas; pauž nožēlu par to, ka aplēses par oglekļa saturu attiecas uz augsnes augšējo horizontu, un aicina dalībvalstis un Komisiju apkopot attiecīgos datus par oglekļa saturu dziļākos augsnes slāņos, jo tie uzlabotu izpratni par augsnes vispārējo potenciālu saglabāt un palielināt oglekļa saturu;

52. aicina Komisiju gaidāmajā ZIZIMM regulas pārskatīšanā noteikt mērķa datumu, līdz kuram visām lauksaimniecības augsnēm ir jākļūst par oglekļa piesaistītāju atbilstīgi ES klimatneitralitātes mērķiem 2050. gadam;

53. uzsver, ka oglekļsaistīgai lauksaimniecībai var būt vairāki ieguvumi: klimata pārmaiņu mazināšana, uzlabota augsnes ražošanas spēja un noturīgums, lielāka bioloģiskā daudzveidība un barības mazāka aizplūšana; aicina uzlabot spēju veidošanu, tīklu veidošanu un zināšanu nodošanu, lai paātrinātu oglekļa sekvestrāciju un palielinātu augsnē uzglabātā oglekļa daudzumu un lai tādējādi nodrošinātu risinājumus klimata problēmai;

54. uzsver, ka zemes neilgtspējīga izmantošana atbrīvo atmosfērā augsnes oglekli, kas gadsimtiem un gadu tūkstošiem ilgi ir bijis augsnes ekosistēmas daļa;

55. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai pētījumos tiktu pienācīgi aplūkoti augsnes daudzveidīgie uzdevumi, plašāk izvērst tieši augsnes pētniecības inovāciju un atvēlēt tai lielāku finansējumu, kā arī pielāgot attiecīgās pastāvošās finansēšanas programmas šādu pētniecības projektu veicināšanai, lai attiecīgajos pētījumos atspoguļotos tieši augsnes specifika; šajā saistībā atzinīgi vērtē pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" misijas "Augsnes veselība un pārtika" uzsākšanu; aicina pastiprināt ES Augsnes observatorijas un Eiropas Augsnes datu centra lomu un piešķirt atbilstīgu finansējumu šo struktūru uzdevumu izpildei un jaunās augsnes stratēģijas mērķu sasniegšanai; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis uzkrāt taksonomijas zināšanas par augsnes bioloģisko daudzveidību un zināšanas par augsnes apstākļu sekām ekosistēmu mijiedarbībā; uzsver savstarpējo atkarību starp augsni un ūdeni un aicina sniegt īpašu atbalstu pētījumiem par veselīgas augsnes pozitīvo nozīmi difūzā piesārņojuma ūdenī turpmākā samazināšanā;

56. aicina Komisiju un dalībvalstis sniegt pietiekamu finansiālo atbalstu un stimulus, lai veicinātu augsnes aizsardzību, tās ilgtspējīgu apsaimniekošanu, saglabāšanu un atjaunošanu, inovācijas un pētniecību ar kopējās lauksaimniecības politikas, kohēzijas politikas, pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un citu pieejamo finanšu instrumentu starpniecību; mudina Komisiju un dalībvalstis apzināt teritorijas, kuras skar erozija un zemes organiskā oglekļa saturs vai sablīvēšanās un kuras varētu gūt labumu no mērķtiecīga finansējuma;

57. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pietiekamus cilvēkresursus un finansiālo ilgtspēju aģentūrām, kas iesaistītas augsnes tematiskās stratēģijas darbā; uzsver, ka pietiekams skaits kvalificētu darbinieku ir priekšnoteikums Savienības politikas virzienu sekmīgai īstenošanai; tādēļ aicina Komisiju nodrošināt pietiekamu darbinieku skaitu, it sevišķi Vides ģenerāldirektorātam;

58. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest pasākumus saskaņotai un integrētai datu vākšanai, visaptverošai pārraudzības sistēmai, kā arī informācijas un labākās prakses apmaiņai par augsnes aizsardzību, tās ilgtspējīgu apsaimniekošanu un atjaunošanu visā Eiropas Savienībā, vienlaikus maksimāli palielinot esošo monitoringa sistēmu sinerģiju ar KLP instrumentiem;

59. uzskata, ka šādiem pasākumiem būtu jābūt pamata nosacījumiem, lai varētu saņemt ES vai valsts finansējumu;

60. uzskata, ka dalībvalstīm būtu regulāri un ne retāk kā reizi piecos gados jāsagatavo un jāpublicē augsnes stāvokļa ziņojumi; uzskata, ka apkopotie augsnes dati būtu jāpublisko tiešsaistē;

61. atbalsta iniciatīvas, ar ko ir iecerēts panākt, lai sabiedrība būtu labāk informēta un labāk saprastu augsnes funkciju un aizsardzības pozitīvo ietekmi, cita starpā arī saistībā ar augsnes ilgtspējīgu apsaimniekošanu, aizsardzību un atjaunošanu, sabiedrības veselību un vides ilgtspēju; uzsver, ka sabiedrības informētība un izpratne par augsnes funkcijām ir priekšnoteikums jaunās augsnes stratēģijas sekmīgai īstenošanai un iedzīvotāju, pirmkārt un galvenokārt zemes īpašnieku, lauksaimnieku un mežsaimnieku kā augsnes apsaimniekošanas galveno veicēju, līdzdalības nodrošināšanai; aicina aktīvāk iesaistīt plašāku sabiedrību jautājumos par augsnes veselību un vides ārkārtas situāciju un atbalstīt kopienas iniciatīvas augsnes aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai; pauž atbalstu Pasaules augsnes dienai un mudina īstenot papildu darbības, lai vairotu informētību šajā ziņā;

62. uzsver, ka vides riskiem, kas ietverti gaidāmajos tiesību aktos par obligātu pienācīgu rūpību cilvēktiesību un vides jomā, būtu jāattiecas arī uz augsnes degradāciju, balstoties uz ES jaunās augsnes stratēģijas mērķiem un mērķrādītājiem;

63. aicina Komisiju kā pasaules līderi vides aizsardzības jomā jaunajā ES augsnes stratēģijā augsnes aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu iestrādāt visos būtiskajos savas ārpolitikas aspektos un it īpaši pilnībā ņemt vērā šo aspektu attiecīgo starptautisko nolīgumu noslēgšanā un spēkā esošo nolīgumu pārskatīšanā;

64. aicina Komisiju iekļaut augsnes aizsardzību tirdzniecības nolīgumu tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nodaļās, veicot pasākumus, lai risinātu no šādām valstīm importētu augsnes degradāciju, tostarp degradāciju, ko izraisa biodegviela ar īpaši nevēlamu ietekmi uz vidi, un atturētos no augsnes degradācijas eksportēšanas; aicina Komisiju nodrošināt, lai produktu imports no trešām valstīm uz ES atbilstu tādiem pašiem vides un zemes ilgtspējīgas izmantošanas standartiem;

65. saprot, ka ir svarīgi sadarboties visos līmeņos, lai efektīvi risinātu visus augsnes apdraudējumus; tādēļ aicina dalībvalstis sekot piemēram un apsvērt iespēju uzsākt augsnes konvenciju ANO paspārnē;

66. atbalsta "Rūpes par augsni nozīmē rūpēties par dzīvību", kas ir pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" misija, kuru ierosinājusi misijas "Augsnes veselība un pārtika" grupa, lai nodrošinātu, ka, pienākot 2030. gadam, 75 % augsnes būtu veselīgi veselīgai pārtikai, cilvēkiem, dabai un klimatam;

67. iesaka attīstīt jaunas zaļās, mežu un agromežsaimniecības zonas, it sevišķi pilsētu reģionos, lai kompensētu negatīvo ietekmi, kas ir pašreiz augstajam augsnes noslēgšanās līmenim Eiropas pilsētās;

68. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.